

Streszczenia referatów i plakatów

LIX Zjazdu w Stulecie Polskiego Towarzystwa Botanicznego
Warszawa, 26 czerwca – 3 lipca 2022

Abstracts of lectures and posters
of the 59th Congress on the Centenary of the Polish Botanical Society
Warsaw, June 26 – July 3, 2022

Amor plantarum nos unit

Łączy nas umiłowanie roślin
Love for plants unites us

January 2021, when a new bud appeared, which grew very fast. On May 25, 2021, it turned out that the plant produced an inflorescence. Its development began on June 13, 2021, and flowering culminated on the night of June 13–14, 2021, between 9 pm and 1 am. The thermal imaging camera recorded a temperature of 40.7°C on the spadix of the inflorescence. Throughout the entire period of inflorescence development, the plant was exhibited to the public, the flowering of the titan arum was watched by more than 12.5 thousand people.

ROŚLINY LECZNICZE W POLSCE: ZASOBY, ZBIÓR ZE STANU NATURALNEGO I OCHRONA GATUNKOWA

Anna Forycka¹, Artur Adamczak¹, Elżbieta Bilińska¹

¹ Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich Państwowego Instytutu Badawczego, Zakład Botaniki, Hodowli i Agrotechniki Roślin Użytkowych, ul. Kolejowa 2, 62-064 Plewiska, Polska

 e-mail: anna.forycka@iwnirz.pl

Polska jest jednym z wiodących w Europie producentów roślin zielarskich. Większość wytworzonego surowca pochodzi z plantacji zajmujących powierzchnię blisko 30 000 ha. W krajowej florze występuje około 500–600 gatunków stosowanych w medycynie ludowej lub o potwierdzonym naukowo działaniu leczniczym. W uprawach znajduje się około 90 gatunków ziół, a wśród nich ponad 30 krajowych odmian, jednak wiele roślin nadal pozyskiwanych jest ze stanu naturalnego. Wynika to najczęściej z niewielkiego lub okresowego zapotrzebowania na surowiec gatunków występujących w kraju licznie lub ogólnie dostępnych (pospolitych). Niektóre z nich zbierane są ze stanu naturalnego jako rośliny jadalne. Liczną grupę tworzą gatunki o specyficznych wymaganiach siedliskowych, których utrzymanie w uprawie jest trudne, bądź nieuzasadnione ekonomicznie. Zbiór surowca ze stanu dzikiego podlega ograniczeniom prawnym, z których najważniejsze dotyczą roślin podlegających ochronie gatunkowej lub występujących na obszarach chronionych. Obecnie, 36 gatunków roślin leczniczych objętych jest ścisłą ochroną, natomiast 31 taksonów – ochroną częściową. Ochrona prawna obejmuje nie tylko gatunki rzadkie lub zagrożone, ale reguluje również pozyskiwanie dla celów zielarskich roślin powszechnie występujących. Wybrane gatunki rzadkich i chronionych roślin leczniczych objęto badaniami i ochroną *ex situ* w Ogrodzie Roślin Leczniczych IWNiRZ-PIB w Plewiskach w ramach Programu Ochrony Zasobów Genowych Roślin Użytkowych.

MEDICINAL PLANTS IN POLAND: RESOURCES, HARVESTING FROM NATURAL SITES AND SPECIES PROTECTION

Anna Forycka¹, Artur Adamczak¹, Elżbieta Bilińska¹

¹ Institute of Natural Fibres and Medicinal Plants National Research Institute, Department of Botany, Breeding and Agricultural Technology for Plants, Kolejowa 2; 62-064 Plewiska, Poland

 e-mail: anna.forycka@iwnirz.pl

Poland is one of the leading producers of medicinal plants in Europe. Most of the raw material comes from plantations covering an area of nearly 30,000 ha. However, about 500–600 species used in folk medicine or with a scientifically proven healing effect grow wild in the country. About 90 species of herbs have been introduced into cultivation, including more than 30 domestic cultivars, but many plants are still obtained from natural sites. This is most often due to the small or periodic demand for raw material of species occurring in the country in large numbers or commonly. Some of them are harvested from the natural sites as edible plants. Numerous species have specific habitat requirements. Hence, their cultivation is difficult or economically unjustified. The collection of raw material from wild is subject to legal restrictions, the most important of which concern species under protection or plants occurring in protected areas.

Currently, 36 species of medicinal plants are strictly protected, while 31 taxa – are under partial protection. Legal protection covers not only rare or endangered species, but also regulates the harvesting of commonly occurring plants for herbal purposes. Selected species of rare and protected medicinal plants have been included in research and *ex situ* conservation in the Garden of Medicinal Plants of INF&MP-NRI in Plewiska as a part of the Program for the Protection of Gene Resources of Useful Plants.

BOGACTWO MORFOLOGICZNE SUKULENTÓW W KOLEKCJI OGRODU BOTANICZNEGO UAM W POZNANIU

Ewa Kazimierczak-Grygiel¹

¹ Uniwersytet Im. Adama Mickiewicza, Ogród Botaniczny, ul. Dąbrowskiego 165, 60-594 Poznań, Polska

e-mail: ewakg@amu.edu.pl

Sukulenty oszczędnie gospodarują wodą, redukcji uległa powierzchnia liści i pędów, a epidermę pokrywa gruba kutykula lub włoski. Organy zawierające tkankę wodną są grube, mięsiste, walcowate lub kuliste. Wpłynęło to na duże zróżnicowanie morfologiczne sukulentów. W kolekcji Ogródu Botanicznego UAM najstarsze okazy roślin sukulentowych pochodzą z 1957 r. Obecnie kolekcja sukulentów Ogródu Botanicznego UAM znajduje się w trzech szklarniach o zróżnicowanych warunkach mikroklimatycznych i łącznej powierzchni 200 m². Zgromadzono tu różnorodne gatunki w liczbie ponad 1000 taksonów z 200 rodzajów i 34 rodzin botanicznych. Sukulenty liściowe w kolekcji reprezentowane są głównie przez gatunki z rodziny Crassulaceae (220 taksonów z 20 rodzajów), Aizoaceae (65 gatunków z 23 rodzajów), Agavaceae (30 gatunków), Aloaceae (25) oraz Asteraceae i Geraniaceae. Natomiast sukulenty pędowe to głównie gatunki z Cactaceae (ponad 400 z 102 rodzajów), w tym kaktusy epifityczne (30 gatunków z 12 rodzajów) oraz gatunki z rodziny Euphorbiaceae (40). Sukulenty reprezentują różne typy budowy morfologicznej i anatomicznej, dzięki temu kolekcja wykorzystywana jest w nauczaniu akademickim i edukacji ogólnospołecznej.

THE MORPHOLOGICAL RICHNESS OF SUCCULENT SPECIES IN THE COLLECTION OF THE ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY BOTANICAL GARDEN IN POZNAŃ

Ewa Kazimierczak-Grygiel¹

¹ Adam Mickiewicz University Botanical Garden in Poznań, Dąbrowskiego 165, 60-594 Poznań, Poland

e-mail: ewakg@amu.edu.pl

The succulents use the water very economically and this is why the surface of leaves and shoots got reduced and the epidermis is covered with a thick cuticle or hairs. Organs with water-storage tissue are thick, fleshy, often cylindrical or spherical. This has resulted in great morphological diversity of succulents. In the collection of the AMU Botanical Garden the oldest specimens of succulent plants come from 1957. Currently, the collection is placed in three greenhouses with microclimate conditions covering the areas of 200 m². Over 1000 taxa from 200 genera and 34 botanical families are gathered here. In our collection, leaf succulents are represented mainly by species from the family of Crassulaceae (220 taxa of 20 genera), Aizoaceae (65 taxa of 23 genera), Agavaceae (30 species), Aloaceae (25 species) and Asteraceae i Geraniaceae. On the other hand, shoot succulents are mainly plants of Cactaceae (over 400 taxa of 102 genera) including epiphytic cacti (30 taxa of 12 genera) and species from Euphorbiaceae family. Plants gathered in the collection represent all types of morphological and anatomical structure, thanks this is used in academic teaching and general education.